

១២~ រឿង គ្រូ និង សិស្ស

មានរឿង១ដំណាលថា : មានភិក្ខុមួយអង្គគង់នៅវត្ត មានកូនសិស្សតែម្នាក់
ឈ្មោះអាជ្ជញ្ញ ។ អាជ្ជញ្ញខិតខំណាស់ គ្រូល្ងង់ណាស់នោតច្រើន គ្មានឧបាសក ឧបាសិកា
ណាវាវ់អាសយកចង្កាន់ស្លាបារី ទៅប្រគេន ឬនិមន្តលោកនោះមកនាងផ្ទះដល់ម្តងឡើយ
លោកនោះក្រលំបាកពន់ពេក តែលោកមានជីវមួយ ។

ថ្ងៃមួយលោកនោះពិចារណាថា “សព្វថ្ងៃនេះគ្មានឧបាសក ឧបាសិកា គេប្រគល់
វត្តអ្វីនាងសោះ បើដូច្នោះគួរអញទិញវត្តផ្សេងៗយកមកទុកនាងកុំឲ្យលំបាក” ។ គិត
ដូច្នោះហើយក៏ប្រាប់កូនសិស្សថា “អាជ្ជញ្ញឯងចាប់ដីមក ហើយឯងទៅផ្សារនិងអញ
រកទិញវត្តផ្សេងៗយកមកទុកនាង” ។ កូនសិស្សទៅចាប់ដីបានមក គ្រូនិងសិស្សក៏
ឡើងជិះដីទៅផ្សារ ។ លុះទៅដល់គ្រូប្រាប់កូនសិស្សថា “ឯងទិញវត្តអ្វីដែលទុកបាន
យូរមិនខូច” ។ អាជ្ជញ្ញជាសិស្សក៏ទិញអំបិលមួយចុងច្រកការុងស្រេច ។ គ្រូឃើញសួរ
ថា “ហេតុដូចម្តេចក៏ឯងទិញតែអំបិល មិនទិញត្រីឆ្កែរត្រីងៀតផង ?” ។ កូនសិស្ស
ទូលថា “អំបិលទុកបានយូរ មិនចេះខូច បានជាខ្ញុំព្រះករុណាទិញ” ។ គ្រូនោតល្ងង់
ណាស់ក៏ស្ងៀម ។

គ្រូឡើងបរដីមកវិញ សិស្សដែកអំបិលដើរពីក្រោយ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវគ្រូ
មើលទៅសិស្ស ឮសូរដងដែកដូចជាស្រួលក៏សួរថា “អាជ្ជញ្ញ! អញមើលទៅឯងដែកអំ
បិលដូចជាស្រួលឬយ៉ាងណា ?” ។ សិស្សទូលថា “ព្រះករុណា! ស្រួលណាស់ហើយ
ស្រាលផង” ។ លោកគ្រូប្រាប់សិស្សថា “ឯងជិះដីវិញអញដែកអំបិលដើរក្រោយ” ។
លោកគ្រូថាហើយ ចុះពីលើដីមក សិស្សក៏ឡើងជិះដីទៅ ។ លោកគ្រូប្រាប់ថា “ឯង
បរដីទៅចាំអញម្តប់ឈើមុខ” ។ សិស្សបរដីទៅដល់ម្តប់ឈើក៏មិនឈប់ចាំគ្រូ បរ
រហូតដល់វត្ត ។

លោកគ្រូដែកអំបិលដើរតាមក្រោយ ដោយអំបិលនោះធ្ងន់ណាស់ លោកគ្រូដែក
ឈប់ៗ បែរមើលទៅសិស្សមិនឃើញក៏គិតថា “ចាំក្រោយសឹម នាំសិស្សមកយក

” ហើយយកអំបិលទៅលាក់ក្នុងព្រៃ មុននឹងលាក់លោកគិតថា “ ទីនេះបើប្រសិនជា មានគេដើរមកចំរកឃើញ គេនឹងយកអំបិលនេះអស់មិនខាន គួរតែរកទីណាដែល កំបាំងភ្នែកអ្នកទាំងពួង គឺមានតែក្នុងទឹកទើបគេមើលមិនឃើញ ” ហើយក៏យកអំបិល ទាំងពីរការុងទៅលាក់ទុកក្នុងទឹក ហើយដើរទៅ លុះដល់សួរសិស្សថា “ ហេតុម្តេច ក៏ឯងមិនចាំអញ ? ” ។ សិស្សទូលថា “ ខ្ញុំព្រះករុណាបរដ៏រមកប្រុងចាំលោកគ្រូដែរ តែ ដ៏រមិនព្រមចាំសោះ អង្វរដូចម្តេចក៏វាមិនព្រម វាប្រឹងដើរដល់វត្តទើបឈប់ ” ។ សិស្ស សួរគ្រូថា “ លោកគ្រូទុកអំបិលឯណា ? ” ។ គ្រូប្រាប់ថា “ អញលាក់ទុកនៅទីឯណា អញ កាច់ដើមឈូកដោតជាសំគាល់ ” ។ ព្រឹកឡើងនាំកូនសិស្សទៅយកអំបិលវិញ លុះដល់ ប្រាប់សិស្សថា “ អញលាក់ទុកក្នុងត្រពាំងនេះ ” ។ សិស្សលាន់មាត់ថា “ ម៉ែអើ ! វា រលាយអស់ហើយ ! ” ។ អាជ្ញញក៏ចុះទៅយកអំបិលលើកការុងទាំងពីរឡើងរលាយអស់ គ្មានសល់ ចំណងដែលចងមាត់ការុងដាច់អស់ ឃើញឯត្រីកញ្ឆុះមួយនៅក្នុងការុងនោះ ។ សិស្សទូលលោកគ្រូថា “ មានត្រីកញ្ឆុះមួយនៅក្នុងការុងវាស៊ីអំបិលអស់ហើយ ” ។ យក ត្រីនិងការុងប្រគេនគ្រូមើល ។ លោកគ្រូឃើញត្រីខឹងណាស់ក៏ទះកំជ្រៀងមុតដៃនិងធ្មង់ ត្រីជាប់ ។ ពិសត្រីចាប់ពើតឈឺខ្លាំងពេក លោកគ្រូថា “ ឯងចាប់ត្រីដកធ្មង់វាឆាប់ត្បិត អញឈឺណាស់ ” ។ សិស្សក៏ចាប់ដកទាញស្ទើរតែមិនរួច ។ លុះដករួចឈាមហូរជា ខ្លាំង ពិសត្រីវិតតែឈឺខ្លាំងឡើង លោកគ្រូនាំកូនសិស្សទៅវត្តវិញយកទាំងការុង និង ត្រីកញ្ឆុះទៅផង ដល់ទៅវត្តប្រាប់សិស្សថា “ អាជ្ញញ ឯងដាំបាយមួយឆ្នាំង អាំងត្រី កញ្ឆុះនេះឲ្យឆ្អិនជាឆាប់អញនិងនាស់ ” ។ លុះពិសអន់ចាប់ពើត លោកគ្រូក៏សំដំឈឹង លក់ទៅ ។

” ឯអាជ្ញញក៏ដាំបាយអាំងត្រីឆ្អិន ហើយបរិភោគអស់ទុកតែបាយមួយពំនូកនិងឆ្អឹង ត្រីក្នុងបានគ្រប តែវាគ្របមិនឲ្យជិត ។ លោកគ្រូភ្ញាក់ឡើងប្រាប់សិស្សថា “ ឯងយកបាយ និង ត្រីមកនាស់ ” អាជ្ញញក៏ធ្វើជាកិរិយាដូចជាទៅយកបាយប្រគេនគ្រូចេញមកវិញទូល ថា “ បាយនិងត្រីយកស៊ីអស់ទៅហើយ នៅសល់តែមួយពំនូក និង ឆ្អឹងត្រី ” លោកគ្រូ ជឿឥតសង្ស័យដោយនោកលូងក៏ឲ្យរំពាត់ជ្រៅមួយមកសិស្សថា “ ឯងវាយរុយកុំឲ្យវា

នៅលើកុដិ ” អាជ្ញញជាសិស្សក៏វាយរុយមិនឈប់ ។ គ្រានោះមានរុយទុំច្រមុះគ្រូវាយ ទៅៗមិនត្រូវរុយ ត្រូវច្រមុះគ្រូបែកឈាមហូរខ្ទាយ ។ សិស្សភ័យណាស់រត់ទៅដល់ផ្ទះ និយាយប្រាប់ខ្ញុំពុកម្តាយតាមរឿង ។ ខ្ញុំពុកម្តាយប្រាប់កូនឱ្យមកវត្តវិញ កូនប្រកែកមិន ព្រមមក ។ លោកគ្រូទៅតាមក៏វាមិនហ៊ានមកដោយខ្លាចគ្រូវាយ ។

ថ្ងៃមួយលោកគ្រូ តាំងពិធីសូត្រមន្តអាគមស្នេហ៍បន្តន់ចិត្តសិស្សឲ្យមក ។ អាជ្ញញ ជាសិស្សបានដឹងថា គ្រូ តាំងពិធីសូត្រមន្តអាគមស្នេហ៍ដូច្នោះ ក៏មកវត្តវិញ ដើម្បីឲ្យគ្រូ ជឿថា ស្នេហ៍ពូកែ ។ លុះដល់វត្តវិញដើរលបៗចូលទៅឃើញគ្រូកំពុងតែអង្គុយសូត្រ មន្តអាគមស្នេហ៍ ក៏សួរលោកថា “ លោកគ្រូធ្វើអី ? ” ។ គ្រូកុហកថា “ អញសូត្រមន្ត អាគមបំបាំងខ្លួន ព្រោះអញទើបរៀនពិត ” ។ ហើយលោកគ្រូគិតថា “ ស្នេហ៍អញពូកែ មែនបានជាសិស្សអញវាមក ” ។ លុះព្រឹកឡើងសិស្សដាំបាយធ្វើម្ហូបស្រេច ទូលថា “ ចង្កាន់ឆ្អិនហើយ ” ។ លោកគ្រូថា “ បើដូច្នោះឯងលើកយកឲ្យអញនាស់ ” ។ អាជ្ញញក៏ លើកមកប្រគេន ធ្វើជាមើលមិនឃើញ ដាក់ថាសទៅលើក្បាលគ្រូៗស្រែកថា “ អាជ្ញញ ! ហេតុម្តេចក៏យកថាសមកដាក់លើក្បាលអញ ? ” ។ សិស្សទូលថា “ ខ្ញុំព្រះករុណាមើល មិនឃើញ ” ។ លោកគ្រូដាក់ចេញ អាជ្ញញក៏ដាក់លើក្បាលគ្រូទៀត ។ លោកគ្រូថា “ អា ឯងដាក់ថាសលើក្បាលអញទៀតហើយ ” ។ សិស្សថា “ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមទោសព្រោះ មើលមិនឃើញ ” ។ លោកគ្រូជឿថា អញរៀនស្នេហ៍ពូកែប្រាកដ ឥឡូវអញកុហកវា ថាតាំងពិធីមន្តអាគមបំបាំងខ្លួនវិញ ក៏ទៅជាពូកែគេមើលមិនឃើញប្រាកដមែន គួរ ទន្ទេញឱ្យចាំកុំឱ្យភ្លេច ។

អាជ្ញញលុះប្រគេនចង្កាន់គ្រូៗ នាស់រួចហើយ វាលើកមកបរិភោគខ្លួនវា ។ ថ្ងៃក្រោយមានឧបាសកគេនិមន្តលោកគ្រូទៅនាស់ផ្ទះ ។ អាជ្ញញទូលថា “ បើ លោកគ្រូនិមន្តទៅនាស់ផ្ទះគេ កុំស្លៀកស្បង់ឲ្យចាស់ខូចឥតអំពើឃ្នុំតែចិរបានហើយ គេមើលមិនឃើញទេ ត្បិតលោកគ្រូចេះមន្តអាគមបំបាំងខ្លួនពូកែណាស់ អ្នកណានឹង មើលឃើញ ” គ្រូជឿក៏ធ្វើតាមពាក្យសិស្ស ។

លុះព្រឹកឡើងលោកគ្រូប្រាប់សិស្សថា “ឯងតាមអញទៅឆាន់ឯផ្ទះឧបាសក” រួច
លោកឃ្មុំតែចំពរមិនស្លៀកស្បង់ដោយគិតថា “ឃ្មុំតែចំពរបានហើយ ព្រោះមន្តអាគម
អញពូកែណាស់ នរណានឹងមើលកេរ្តិ៍ខ្មាសឃើញ” រួចនាំកូនសិស្សទៅ ។

លុះទៅដល់ឧបាសកនិមន្តឡើងលើផ្ទះហើយ គេលើកចង្កាន់មក ដើម្បីប្រគេន
លោកឆាន់ ដោយលោកមិនបានស្លៀកស្បង់ អង្គុយមិនស្រួលងាករេងងាកស្តាំក៏លេច
កេរ្តិ៍ខ្មាស^(១) កណ្តាលវាល ។ ឧបាសកឃើញដូច្នោះគេក៏នាំគ្នាសើចហើរលាន់ ។ លោក
គ្រូពុំទាន់បានឆាន់ចង្កាន់មានចិត្តខ្មាសគេណាស់ ក៏ចុះពីផ្ទះត្រឡប់មកវត្តវិញ ជេរ
បន្ទោសសិស្សថា “អាឯងមិនឱ្យអញស្លៀកស្បង់ ឥឡូវអញខ្មាសគេណាស់” អាជ្ញញ
ទូលថា “លោកគ្រូកុំខ្មាសនិងខ្ញុំព្រះករុណា រឿងនេះប្រហែលជាខុសត្រណាមទេឬ?” ។
លោកគ្រូសួរថា “ឯងឃើញអញខុសត្រណាមដូចម្តេច?” ។ អាជ្ញញសួរថា “កាលណា
គ្រូនិមន្តទៅឆាន់ផ្ទះឧបាសក និមន្តទៅផ្លូវណា?” ។ លោកគ្រូប្រាប់ថា “អញកាលទៅ
ចេញផ្លូវកើត” ។ សិស្សថា “ឱ! ច្បាស់ជាលោកគ្រូខុសត្រណាមហើយ” ។ ថ្ងៃមុន
លោកគ្រូប្រាប់ខ្ញុំព្រះករុណាថា “បើរៀនមន្តអាគមទាំងពួងត្រូវឱ្យតមស៊ីផ្លែស្ពឺ ស្នូមឃ្មុំតែ
មុជក្រោមដើមស្ពឺក៏មិនបាន វាសាបមន្តអាគម ឥឡូវលោកគ្រូមុជក្រោមដើមស្ពឺបានជា
ខុសត្រណាម សាបអាគមអស់ ហេតុនេះបានជាគេឃើញកេរ្តិ៍ខ្មាសលោកគ្រូ” ។ លោក
គ្រូបានស្តាប់ដូច្នោះហើយ ក៏ថា “ឱ! អាជ្ញញអញភ្លេចតមបានយ៉ាងហ្នឹង ឯងថានោះ
ពិតប្រាកដហើយ” ។ លោកគ្រូនោះដោយសោតល្ងង់ក៏ជឿជាក់ឥតសង្ស័យ ។ តាំងពី
នោះមកអាជ្ញញជាសិស្សនៅបម្រើគ្រូដោយសុខសប្បាយ ។

ស្តុតស្តាប់ ច្រៀងចេរមានភ័ព្វ អោយយើងយូរ

(១) ហៅតែ ខ្មាស ទេវតាបាន។